

[Boligministeren.]

ingen måde mindre end tilsvarende problemer i andre lande. Samfundet kan nu ikke længere forsvare, at denne usunde og dårlige boligbebyggelse opretholdes. Afgørende i denne forbindelse er hensynet til de mennesker, som uden egen skyld er tvunget til at leve deres tilværelse i disse dårlige omgivelser. Dette gælder ikke mindst ældre og svage lige medborgere, men det angår også de børn, som får deres barndom og opvækst i sådanne kvarterer. Disse børn hæmmes herved ofte på en måde, der kan komme til at præge dem hele livet.

Boliger i saneringsmodne kvarterer er ofte meget billige. Dette bidrager på sin vis til at komplicere problemet, thi skønt disse boliger er små og usunde, giver de dog tag over hovedet. For mennesker med almindelig indkomst tillader den lave boligafgift et forbrug på andre områder, som binder dem til et økonomisk mønster af en helt anden karakter end det, der er gældende for mennesker, som bor i sunde, men også dyrere boliger. Det er svært at frigøre sig fra det én gang fastlagte økonomiske mønster. Lovforslaget søger derfor også at tilgodese disse vanskeligheder, thi i det lange løb er saneringskvartererne hverken billige for den enkelte, som bor i disse kvarterer, eller for samfundet som sådant, fordi beboelsen i disse områder medfører større risiko for sygdom og giver langt flere tilpasningsvanskeligheder end sunde og gode boliger. Hvad en virkelig gennemgribende sanering koster, vil måske kunne beregnes, men det er ikke muligt at beregne, hvad det kan komme til at koste, såfremt samfundet undlader at løse denne vigtige opgave. Jeg føler mig dog overbevist om, at det sidste beløb vil blive mange gange større end det første, hvortil kommer det menneskelige hensyn, som under alle forhold bør være det fundamentale.

Boligministeriet har opnået finansudvalgets tilslutning til at gennemføre en undersøgelse af de sociologiske forhold i saneringskvartererne. Denne undersøgelse, der foretages af socialforskningsinstituttet, vil være så langt fremme, at de første resultater kan indgå i overvejelserne i forbindelse med behandlingen af disse lovforslag. Jeg ventner mig meget af denne undersøgelse, men vil tilføje, at blot et enkelt besøg i disse kvarterer giver tilstrækkelig overbevisning om,

hvor påtrængende og alvorlig en opgave det drejer sig om.

Efter boligforliget var der enighed mellem partierne om, at saneringen var den næste store opgave, der burde tages op. De lovforslag, som i dag fremsættes her i tinget, bygger på et forberedende arbejde, der er udført under ledelse af min forgænger som boligminister. Efter regeringsskiftet er dette arbejde blevet fortsat, og der er i de forløbne måneder foretaget en række undersøgelser, her og i udlandet, ligesom der har været ført en række uformelle og uforpligtende forhandlinger bl. a. med Københavns og Frederiksberg kommuner, Købstadforeningen, Foreningen „Bymæssige Kommuner“, Grundejernes og Lejernes Landsforbund og Fællesorganisationen af almennyttige danske Boligselskaber.

Fra alle sider er vist meget stor forståelse for, at der nu gøres en alvorlig og systematisk indsats for at fremme saneringen. Men det siger sig selv, at en reform på dette område ikke kan undgå at berøre interesser, der betragtes som hævdvundne både for dem, der ejer, og for dem, der bor eller har deres erhverv i ejendomme, der bør saneres eller nedrives i de kommende år.

Jeg føler særlig grund til at nævne en henvendelse, som boligministeriet har modtaget fra Lejernes Landsorganisation og Grundejernes Landsforbund i fællesskab om sanerings- og moderniseringsopgaverne i vort samfund. Disse organisationer besidder en værdifuld sagkundskab, som kan være til stor nytte ved opgavens løsning, og henvendelsen er udtryk for en dyb forståelse af de menneskelige og økonomiske problemer, som sanerings- og moderniseringsforanstaltninger kan rejse både for lejere og ejere i de ejendomme, der berøres. Et positivt medarbejderskab fra parterne på boligmarkedet er af største betydning for gunstige resultater. De to organisationers forslag om oprettelsen af et byfornyelsesråd med repræsentanter for lejere og ejere med henblik på at give retningslinjer for registreringen og klassificeringen af de ejendomme, der bør omfattes af sanerings- og moderniseringsplaner, er derfor søgt imødekommet ved, at lejere og ejere fremtidig repræsenteres i boligkommissionerne, som efter forslaget tillægges et øget ansvar for og en større indflydelse på sanerings-, modernise-